

5. Međunarodni znanstveni skup o Matiji Vlačiću Iliriku
Labin, Gradska knjižnica Labin
13. – 14. travnja 2023.

Kako se Matija Vlačić Ilirik vratio u Wittenberg i Magdeburg

- *Dva novinarska putovanja* -

Četvrtak, 13. travnja 2023.

11.00 – 11.30 sati

Aleksandra Brnetić
novinarka
Zagreb – Berlin – Zagreb

Kako se Matija Vlačić Ilirik vratio u Wittenberg i Magdeburg

- Otkrivanje spomen-ploče MVI u Wittenbergu
- Intermezzo:
 - Napori profesora emer. Josipa Matešića i Hrvatske kulturne zajednice – Ogranak Matice hrvatske Wiesbaden od 1990. do danas na afirmaciji Vlačića u Njemačkoj,
- Otkrivanje Informativne ploče MVI u Magdeburgu

Dva putovanja vlakom

BERLIN – WITTENBERG

Međugradski brzi Njemačke željeznice – ICE Deutsche Bahn
srijeda, 10. rujna 2020.

polazak, 12.30 – dolazak, 13.10 sati

zračne linije 89,72 km

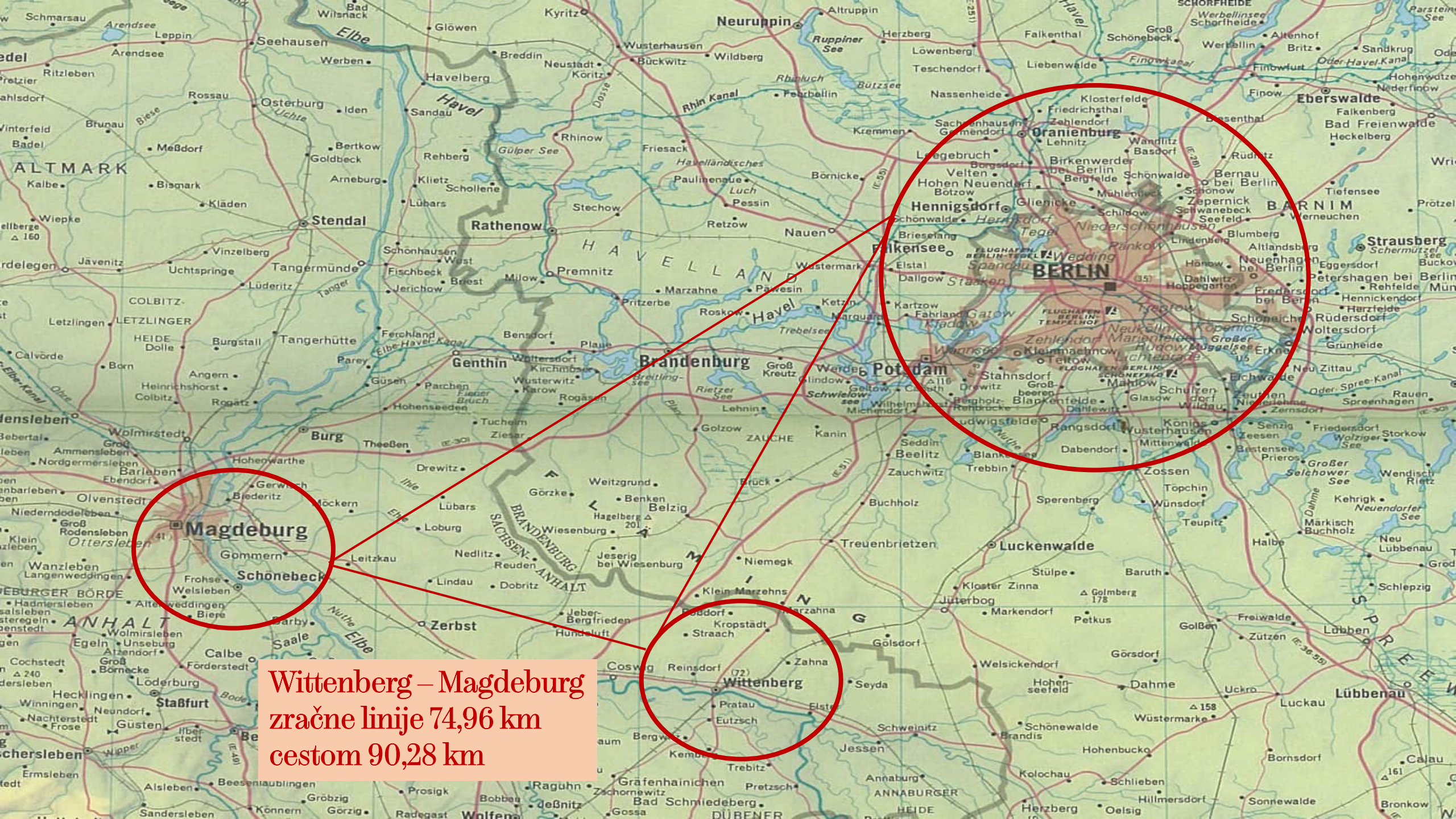
BERLIN – MAGDEBURG

srijeda, 17. studenog 2022.

polazak, 10.03 – dolazak, 11.47 sati

Regionalna linija RE 1, ODEG (Ostdeutsche Eisenbahn Gesellschaft = Istočnonjemačka željeznica), veza tri puta u jednom satu

zračne linije 128,02 km

Wittenberg – Magdeburg
zračne linije 74,96 km
cestom 90,28 km

ICE (Intercity Express), DB (Deutsche Bahn) – Međugradski brzi Njemačke željeznice

ODEG-ovi vlakovi (Ostdeutsche Eisenbahngesellschaft – Istočnonjemačko željezničko društvo)

OTKRIVANJE SPOMEN-PLOČE MATIJI VLAČIĆU ILIRIKU

Wittenberg
srijeda, 9. rujna 2020.
15 sati

Kirchplatz 10
-pješačka zona, ulica
za igranje -
39122 Wittenberg

Savezna zemlja
Sachsen-Anhalt

Sveta
Marija

Gradska i župna
crkva Sv. Marije,
Lutherstadt
Wittenberg

Malo ih je, al ih ima!

Atmosfera s
otkrivanja spomen-
ploče MFI

- Torsten Zugehör, nadgradonačelnik grada Wittenberga
- dr. Wolfgang Klem, predsjednik Rotary kluba Wittenberg
- brigadir Gordan Klanac, vojni izaslanik u veleposlanstvu Republike Hrvatske u Saveznoj Republici Njemačkoj.
- dr. Luka Ilić, teolog
- dr. Richard Thomas, član Rotary kluba, predsjednik Radne grupe Spomen-ploče Rotary kluba Wittenberg

- **Dr. Johann Schneider,** župnik Sv. Marije
- **Dr. Johannes Block,** župnik Sv. Marije (2011. – 2021.)
- **Dr. Stefan Rhein,** ravnatelj Zaklade Lutherova spomen-područja
- **Dr. Gabriele Metzner,** superintendantica Evangeličkog crkvenog kruga Wittenberg

Obrambeni izaslanik,
brigadir Gordan
Klanac, i župnik dr.
Luka Ilić upisuju se u
Knjigu gostiju
Lutherovog grada
Wittenberga, Gradska
vijećnica

"Die Große Leute und die große Werke
bleiben ewig."

Für Erinnerung an M. Vlačić Ilirika.

Verteidigungsattaché der Republik Kroatien

Oberst i. G. Goran Klanac

Goran

09.09.2020.

Anlässlich des 500. Geburtstags von

MATTHIAS FLACIUS ILLYRICUS

[Matija Vlačić Ilirik]

Freue ich mich, dass eine Tafel, die an
seinen wittenberger Aufenthalt
erinnert, am 9. September 2020
enthüllt wurde.

59

Pfarrer Dr. Luka Ilić

*Veliki ljudi i velika djela ostaju vječno.
Na sjećanje na M. Vlačića Ilirika.*

Obrambeni izaslanik Republike
Hrvatske

Brigadir Goran Klanac

09.09.2020.

*Raduje me da je 9. rujna 2020.,
povodom 500. obljetnice Matthiasa
Flaciusa Illyricusa (Matija Vlačić Ilirik),
otkrivena ploča, koja podsjeća na
njegov boravak u Wittenbergu.*

Župnik dr. Luka Ilić

Rathaus (Vijećnica)
Markt 26
06886 Lutherstadt Wittenberg

Mačja vrata
Gradski podrum
skladište žitarica
Arhiv Gradskog vijeća
zatvor
lazaret (karantena)

Stratište ispred Gradske vijećnice
do 1761. godine.

Zvono jasnog grešnika

Briga o mjesnim i svjetskim
velikanima

Rotary Club Wittenberg

Udruga *Rotary Hilfswerk der Lutherstadt Wittenberg e. V.* registrirana je udruga koja djeluje u neprofitne i dobrotvorne svrhe.

Osnovana je 1993. god.

Članovi Rotary kluba Lutherstadt Wittenberg pripadaju udruzi.

Rotary Lounge

Rotary Magazin

Dr. Richard Thomas, predsjednik Radne grupe Spomen-ploče

TRAGOM VLAČIĆEVE BORBENOSTI

BOJNA MATIJA VLAČIĆ

Pristožerna postrojba Glavnog stožera oružanih snaga Republike Hrvatske
Dečki iz Opatije

Narukavna oznaka specijalne postrojbe Matija Vlačić

Geslo »Viribus unitis«

Zajedničkim snagama, sjedinjenim snagama

Politički slogan u Habsburškoj monarhiji, geslo Franje Josipa I., ime jednog austrougarskog bojnog broda, naslov jednog marša Johanna Strauša, sina

© 2023 Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka. Sva prava pridržana.

Vinograd Gospodnji

Lucas Cranach, ml.
(Wittenberg, 1515. – Weimar, 1586.)

Epitaf za Paula Ebera, 1569.

Eber, der, -s, (zool.) vepar, divlji nerast

Reformatori u Vinogradu Gospodnjem

Martin Luther
Philipp Melancton
Johann Forster
Johannes Bugenhagen
Georg Major
Paul Crell
Caspar Cruciger
Justus Jonas
Matthias Flacius Illyricus
Sebastian Fröschel
Georg Spalatin
Paul Eber

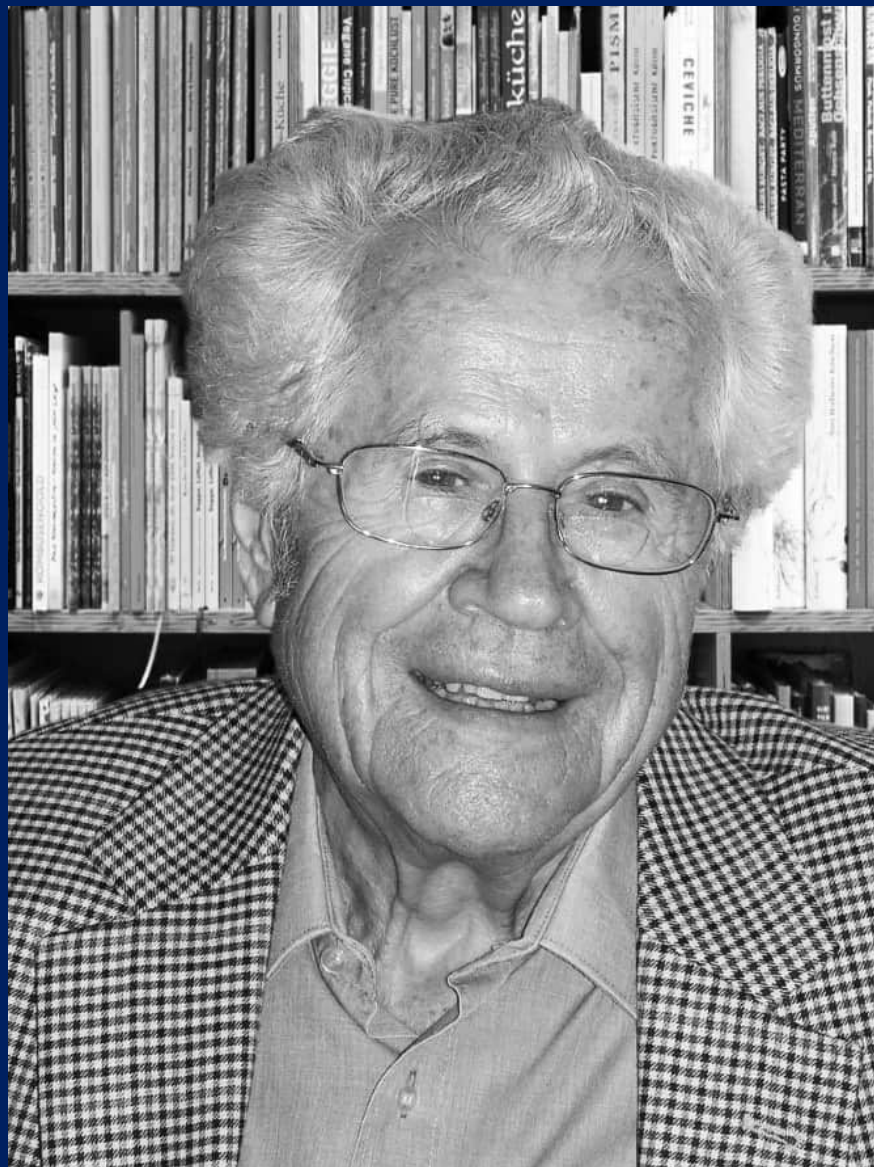
Čisti li to svadljivi teolog Vrt Gospodnji od kamenja?

„Onaj koji juri iz grada u
grad i samo srlja u svadu.“

© fotografije: Jürgen M. Pietsch

Intermezzo

O prethodnicima i podupirateljima

Prof. emer. Josip Matešić

Napori profesora emer. Josipa Matešića (1927. – 2020.) i Hrvatske kulturne zajednice – Ogranka Matice hrvatske Wiesbaden od 1990. do danas na afirmaciji Matije Vlačića Ilirika u Njemačkoj

Prof. emer. Josip Matešić

- Na Sveučilištu u Mannheimu ustrojio je studij slavistike i znanstveni studij kroatistike za stjecanje magisterija znanosti.
- Aktivni član Društva bivših studenata hrvatskih sveučilišta AMAC – D (Almae Matris Alumni Croaticae – Deutschland) u Frankfurtu.
- Dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – HAZU i Kraljevske akademije umjetnosti i znanosti u Göteborgu.
- Jedan je od autora i urednik Njemačko-hrvatskoga univerzalnoga rječnika, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2005.
- God. 1993. organizirao prvu međunarodnu konferenciju o Matiji Vlačiću Iliriku u Njemačkoj uz pomoć Südosteuropa-Gesellschaft e. V. / SOG (Društvo za jugoistočnu Europu), München, 1992.

Josip Matešić (Hrsg.)

Matthias Flacius Illyricus –
Leben und Werk

Südosteuropa-Studien
Matthias Flacius Illyricus –
Leben und Werk
Band 53, München, 1993. 224 S.
Hrsg. Josip Matešić

Verlag Otto Sagner München · Berlin · Washington D.C.

Digitalisiert im Rahmen der Kooperation mit dem DFG-Projekt „Digi20“
der Bayerischen Staatsbibliothek, München. OCR-Bearbeitung und Erstellung des eBooks durch
den Verlag Otto Sagner.

<http://verlag.kubon-sagner.de>

© bei Verlag Otto Sagner. Eine Verwertung oder Weitergabe der Texte und Abbildungen,
insbesondere durch Vervielfältigung, ist ohne vorherige schriftliche Genehmigung des Verlages
unzulässig.

«Verlag Otto Sagner» ist ein Imprint der Kubon & Sagner GmbH.

Wiesbaden, 12. lipnja 2011.

Javna tribina u spomen

teologa, crkvenog političara, jezikoslovca...

Matije Vlačića Ilirka

(Labin ✦1520. - Frankfurt/M. †1575.)

Referiraju: dr. Ante Bilokapić, OFM i
mr. Luka Ilić evangelički svećenik

u četvrtak, 11. 08. 2011.

(Dom kardinala Kuharića)

**Holsteinstr. 15 A, Wiesbaden,
s početkom u 19:00 sati**

Draga kolegice, dragi kolega,
poštovani prijatelji *Hrvatske kulturne zajednice u Wiesbadenu*.

Srdačno Vas pozivamo na javnu tribinu u organizaciji **Hrvatske Kulturne zajednice Wiesbaden e.V. (HKZ)**. Susret je posvećen Labinjaninu Matiji Vlačiću Iliriku (1520.-1575.) kao odjek na međunarodnu konferenciju, a koju je organizirao *Institut za europsku povijest* iz Mainza, s prilogima koji su osvijetlili Vlačićevo djelovanje na području teologije, crkvene politike, filologije, historiografije, biblijske hermeneutike i egzegeze.

Voditelj ove tribine biti će gospodin Ivica Košak, dipl. inž. i apsolvant filozofije.

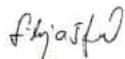
Gospodin Josip Špoljarić, generalni konzul Republike Hrvatske u Frankfurtu na Maini uveličat će naš skup.

Posjetite nas, a dovedite i Vaše prijatelje te znance!

Vaš dolazak uz doprinos poneke domaće slastice i dobrog raspoloženja uveličat će naše susret.

Gosti su nam dobrodošli!

za *Hrvatsku kulturnu zajednicu Wiesbaden*

Silva Šljivić, *tajnica*

Jours fixes:

- Die HKZ-Wiesbaden organisiert öffentliche Veranstaltungen in der Kroatischen katholischen Mission in Wiesbaden an jedem zweiten Donnerstag im Monat. Beginn um 19:00 Uhr.
- HKZ-Wiesbaden sudjeluje na Ljetnom internacionalnom festivalu, u subotu 11. rujna 2011. na Markt-Plazu u Wiesbadenu.
- Jeweils am ersten und dritten Samstag im Monat von 19 bis 22 Uhr organisiert die HKZ einen Kegelabend in der Kegelbahn der Pfarrgemeinde Maria Hilf, Kellerstraße 37 in Wiesbaden.

Pozivnica

Javna tribina u spomen na Matiju Vlačića Ilirika
Hrvatska kulturna zajednica Wiesbaden e. V.

Dom kardinala Kuharića
Hrvatska katolička župa Sv. Ante
Holsteinstr. 15 A
65187 Wiesbaden

11. 8. 2011.

Fra Anto Bilokapić, voditelj Hrvatske katoličke misije Wiesbaden, 1997. – 2016.

dr. sc. Josip Špoljarić, generalni konzul RH u Frankfurtu na Majni, 2011. – 2015.

dr. Luka Ilić, evangelički svećenik, povjesničar reformacije

dr. Irene Dengel, ravnateljica Odjela za crkvenu povijest, Institut za europsku povijest, Mainz

dr. Ines Grund, voditeljica institutske knjižnice

dipl. ing. Ivica Košak, predsjednik HKZ – OMHW

Wiesbaden, 15. Kolovoza 2011. U okviru javne tribine posvećenoj Matiji Vlačiću Iliriku, *Hrvatska kulturna zajednica iz Wiesbadena (HKZ)* je predala jednu vrijedu donaciju knjižnici *Instituta za Europsku povijest u Mainzu*. Bio je to poklon transkripcije epohalnog izdanja *De Republica Ecclesiastica* djela Marka Antuna de Dominsa, hrvatskog znanstvenika iz 17. stoljeća. Ovo djelo, suvremena transkripcija u izdanju kuće *Lamaro*, Splita, 2008., bilo je izloženo 16. rujna 2010. u Wiesbadenu na javnoj tribini HKZ posvećenoj 450. godišnjici rođenja Splitskog nadbiskupa. Marko Antun de Dominis je 2010. godine bio stavljen na UNESCO – listu jubilaraca. Ova lista predstavlja popis na kojemu se godišnje predstavljaju znanstvenici i umjetnici zaslužni za razvoj kulture u svijetu.

Okviri primopredaje knjiga bili su dogovoreni na *Međunarodnoj konferenciji o životu i radu Matije Vlačića Ilirika* a koja je održana 7. lipnja 2011. na *Institutu za Europsku povijest u Mainzu*. Ovaj je znanstveni skup bio posvećen našem Labinjaninu, uz sudjelovanje američkih, austrijskih i njemačkih znanstvenika s priložima koji su osvjetljavali Vlačićevo djelovanje na području teologije, crkvene politike, filologije, historiografije, biblijske hermeneutike i egzegzeze.

To je dakle bila i inspiracija za javni nastup HKZ-Wiesbaden 11. kolovoza i održavanje jedne javne tribine s predavanjem i diskusijom o hrvatskom znanstveniku i njegovom životu u njemačkoj migraciji 16. stoljeća. *Presse Info*: http://www.hkz-wi.de/program_hr/Illyrik_VL_22_06_2011.jpg

Izlaganja o Matiji Vlačiću Iliriku (1520.-1575.) u Wiesbadenu su pripremili: dr. Ante Bilokapić, OFM, župnik *Hrvatske katoličke misije* u Wiesbadenu i magistar Luka Ilić, evangelički svećenik koji trenutno priprema disertaciju na *Institutu u Mainzu*.

Gospodin Luka Ilić sa suprugom Angelom zaslužan je i za objavljivanje opsežne višejezične dokumentacije o životu i radu Matije Vlačića Ilirika u internetu, na stranicama <http://www.flacius.net>.

Diskusiju je vodio dipl. inž. Ivica Košak, predsjednik HKZ-Wiesbaden.

Dr. Bilokapić koji je 1965. godine promovirao u Rimu na temu M. Vlačić Ilirik, izložio je kako je za njega upoznavanje djelovanja i to ne samo sudbine Matije Vlačića, a koji je bio jedan od najranijih migranata iz Hrvatske dijaspore, nego i Ilirikove uloge u formiranju evangeličke teologije, višestruko doprinijelo spoznaji vlastitog religioznog, katoličkog opredjeljenja.

Gospodin je dr. Bilokapić, na sličnoj javnoj tribini HKZ-Wiesbaden u 2010. godini, izložio *Razlike i sličnosti u nauke katoličke i evangeličke teologije*. Članak o tom predavanju je objavljen u časopisu *Riječ* broj 41, 2011. Riječ izlazi već 20

HRVATSKI TRAG U EUROPSKOJ KULTURI – *Javna tribina o Matiji Vlačiću Iliriku*

Kroničar: Ivica Košak. 15. 8. 2011.

Ekumenska zalaganja

fra Ante Bilokapić, župnik Hrvatske katoličke župe Sv. Ante, Wiesbaden

Ivica Košak, predsjednik Hrvatske kulturne zajednice – Ogranak Matice hrvatske Wiesbaden

OGRANAK MATICE HRVATSKE
WIESBADEN
ՀԵՆՐԻԽՈՒԳԼԻ ԳՃՈՒԿՅՐՃՎԻԻ

Literarna tribina:

FLACIUS CONTRA FAKE NEWS

Ključ Svetog Pisma u kojem
Matija Vlačić Ilirik
iznosi kako je
povijest temelj poučavanja

Matija Vlačić Ilirik

lat. Matthias Flacius Illyricus, Labin, 3. ožujka
1520. - Frankfurt na Majni, 11. ožujka, 1575.

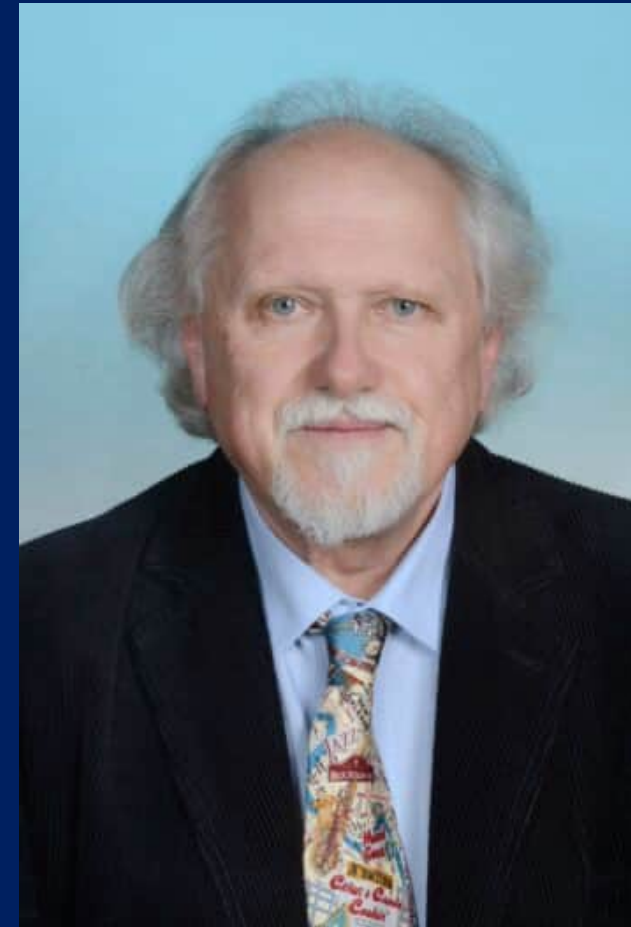
Video-konferencija

u srijedu, 12. kolovoza 2020. godine
početak u 20:00 sati

U knjizi Ključ Svetoga pisma zapisao je da je sakupio etimologije četiriju glavnih svjetskih jezika: grčkoga, latinskoga, njemačkoga i ilirskoga (hrvatskoga). Sa skupinom učenika radio je i na oblikovanju hrvatske abecede i pravopisa.

“Hrvatsko–njemački protestantski teolog Matija
Vlačić Ilirik (1520.–1575.) i problem glazbe u
Interimima iz 1548. godine”

u: *Glazba, ideje i društvo / Music, Ideas and Society*,
ur. S. Tuksar, Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb 1993, 249–255.

Stanislav Tuksar, akademik

Hrvatska akademija znanosti i
umjetnosti – HAZU
Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju,
Zagreb

Otkrivanje informativne ploče MFI u Magdeburgu

Ulrichplatz, 39104 Magdeburg, 17. 11. 2022.

Informativna spomen-ploča postavljena je na mjesto gdje se do 2. svjetskog rata nalazio župni dvor Ulrichove crkve

Simone Borris, gradonačelnica Magdeburga, i Gordan Bakota, veleposlanik Republike Hrvatske u Njemačkoj

„Odajemo počast čovjeku riječi, koji je pronašao utočište u Magdeburgu te grad i njegove tiskare pretvorio u sinonim za slobodu govora. Magdeburg je zbog te svoje hrabrosti i mogućnosti slobodnog ispovijedanja vjere dobio još jedno ime. Ljudi su ga prozvali Božjom propovjedaonicom.“

Simone Borris

„Danas brojne Hrvatice i brojni Hrvati, koji žive u Njemačkoj, kao što je nekad u Njemačkoj živio Flacius Illyricus, svjedoče o dubokim povijesnim i suvremenim vezama ova dva naroda.“

Gordan Bakota

Johanniskirche (Ivanova crkva)
Johannisbergstraße 1, 39104 Magdeburg

Dr. dr. h. c. Johann Schneider, regionalni
biskup magdeburškog protestantskog
okruga

Najstarija župna crkva u Magdeburgu

Danas se crkva uglavnom koristi kao mjesto događanja. U crkvi su tragovi Martina Luthera, ali ona je bila i mjesto sahrane Otta von Guerickea (1602. – 1686.), gradonačelnika Magdeburga i izumitelja zračne sisaljke. Pionir moderne tehnike i fizike vakuuma.

Dr. Christoph Volkmar, voditelj
Gradskog arhiva

Dr. Luka Ilić

Zahvalni Ulrichovci

Zahvala veleposlaniku Bakoti na inicijativi za postavljanje informativne ploče o Matiji Vlačiću Iliriku

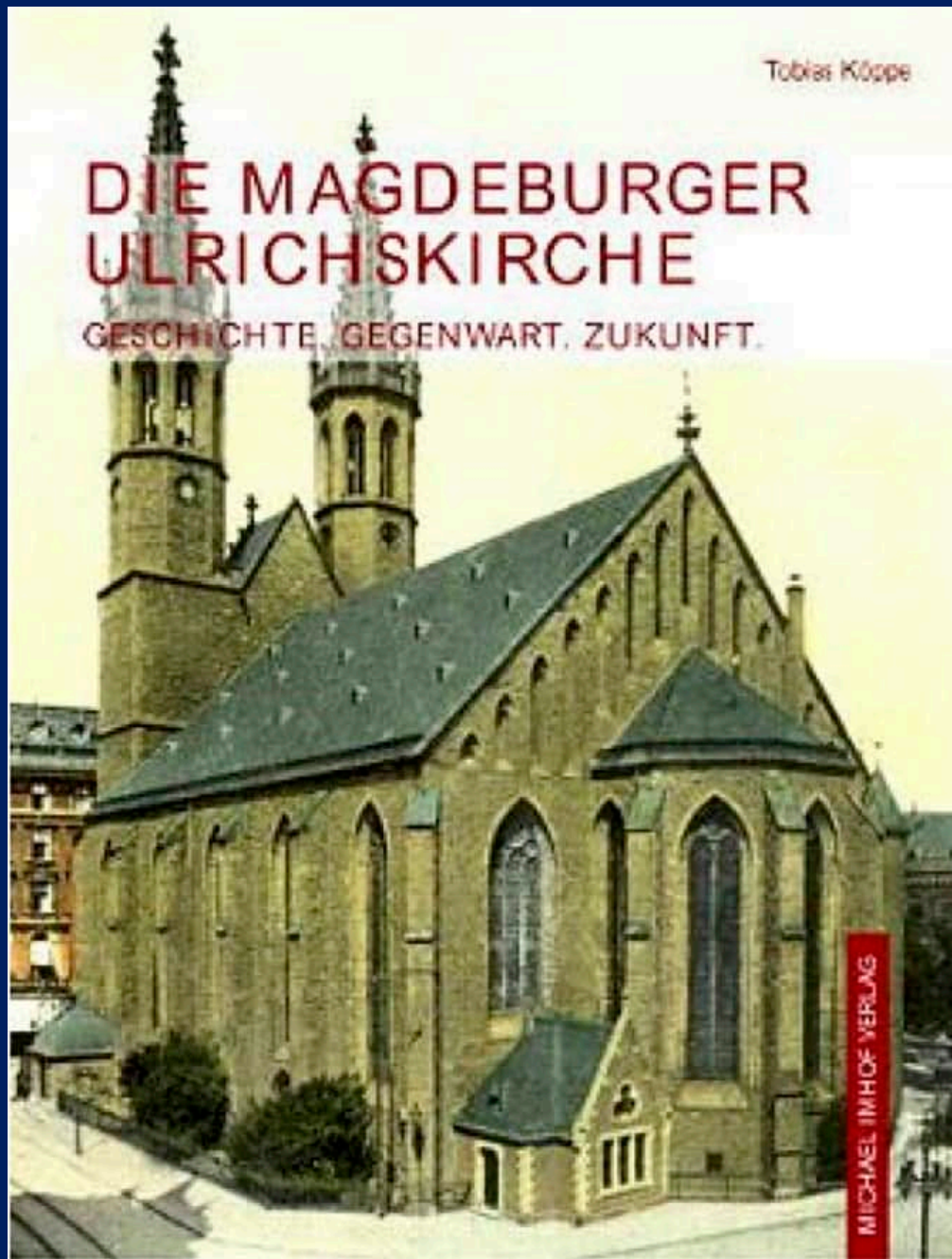

dr. med. Astrid Stein, članica udruge
Kuratorium Ulrichskirche e. V.

Domagoj Marić, diplomatski savjetnik

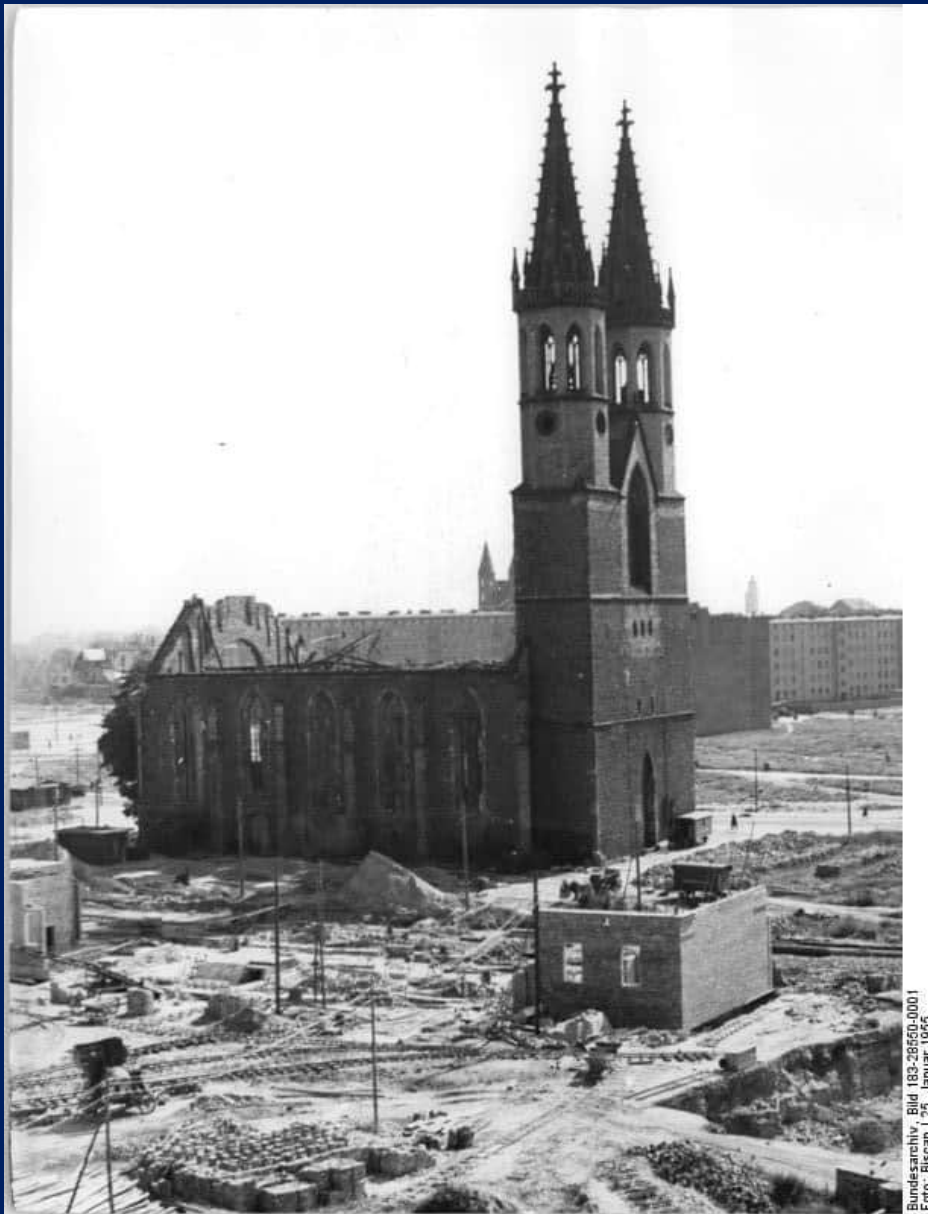
veleposlanik Gordan Bakota

dr. Luka Ilić

Tobias Köppe, *Die Magdeburger Ulrichskirche – Geschichte. Gegenwart. Zukunft.* (Magdeburgška Ulrichova crkva – povijest, sadašnjost, budućnost), Michael-Imhof-Verlag, Petersberg, 2011.

Miniranje Ulrichove crkve, 5. travnja 1956.

Bundesarchiv, Bild 183-26560-0001
Foto: Biscan | 25. Januar 1956

Bundesarchiv, Bild 183-C0008-0001-002
Foto: Biscan | 7. September 1964

FOTOMONTAŽA PRIJEDLOGA UDRUGE KURATORIUM ULRICHSKIRCHE ZA OBNOVU PORTALA ULRICHOVE CRKVE

U ponedjeljak, 13. studenog 2017., na sjednici magdeburgškog Gradskog vijeća 27 članova je glasalo protiv prijedloga, a 23 su bila za

Ein frohes
und gesegnetes
Weihnachtsfest

Dragi članovi i prijatelji
Kuratorija Ulrichskirche e. V.,

želim vam i u ime predsjedništva
sretnu i zdravu božićnu svečanost
2022. i nadam se da ćete sa svojim
najdražima predstojeće
kontemplativne dane proslaviti zdravi
i bez virusnih bolesti. ... I to je veliki
uspjeh u 2022. za našu Ulrichovu
crkvu. I stoga vam danas želim:
"SRETAN BOŽIĆ!"

Dr. med. Tobias Köppe, predsjednik
Kuratorija Ulrichskirche e. V.

Od svega srca

VELIKO HVALA

gđi. Ani Draganović,
učiteljici njemačkog jezika i književnosti i teologije u
Katoličkoj školi *Liebfrauen* (gimnazija), Berlin

i

gosp. Miodragu Kataleniću,
tehničkom suradniku Fakulteta strojarstva i brodogradnje,
Zagreb

Bez njih ne bi bilo ove prezentacije u programu PowerPoint!

Hvala Vam na pozornosti!